

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2023 m. vasario 24 d. Nr. 21RE3- 29 (AG3-16/26-2023)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas), Lino Dagio, Vaidos Paurienės (pranešėja) ir Svetlanos Sinkevičienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo V. S. (*duomenys neskelbiami*) skundą atsakovei Šiaulių miesto savivaldybės administracijai dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus 2022 m. gruodžio 27 d. sprendimo Nr. 24010 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

*Pareiškėjas V. S. (duomenys neskelbiami) (toliau – ir Pareiškėjas) 2023 m. sausio 24 d. skundu „Dėl sprendimo Nr. 24010“ ir 2023 m. vasario 6 d. patikslintu (toliau – ir Skundas, b. l. 1-2, 12) prašė Komisijos panaikinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir Atsakovė arba Administracija) Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus 2022 m. gruodžio 27 d. sprendimą Nr. 24010 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“ (toliau – Skundžiamas sprendimas) neskirti jam išlaidų kompensacijos už būsto, esančio adresu (*duomenys neskelbiami*), Šiauliuose, šildymą, karštą ir geriamąjį vandenį, ir išnagrinėti jo prašymą iš naujo.*

Skunde Pareiškėjas nurodė, kad Administracija Skundžiamame sprendime nustatė, kad jis neturi teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas (toliau – kompensacijos), kadangi gyvenamąją vietą būste yra deklaravęs ir E. S. (*duomenys neskelbiami*), kuris prašymo dėl kompensacijos Atsakovei nepateikė. Teigia, kad kreipimosi dėl kompensacijų metu žodžiu nurodė, kad jo sūnus E. (*duomenys neskelbiami*) prie būsto išlaikymo finansiškai neprisideda, jau trejus metus gyvena ir dirba Vilniuje. Be to, Administracijos Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus darbuotojai minėjo, kad gali pateikti raštišką dokumentą, kad sūnus dirba ir gyvena Vilniuje, tačiau jam buvo paaiškinta, jog „priims Registrų centre registruotą nuomos sutartį, o kitokių dokumentų nepriims“.

Pareiškėjas Skunde teigia, kad Atsakovės darbuotojai būste, adresu (*duomenys neskelbiami*), Šiauliuose (toliau – Būstas) nebuvo apsilankę ir nepatikrino ar jo sūnus E. (*duomenys neskelbtini*) gyvena šiuo adresu. Mano, kad Skundžiamas sprendimas nepagrįstas, nes fizinio asmens gyvenamoji vieta nustatoma pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 2.16 straipsnį, nurodo, kad „toku atveju, nustatant asmens nuolatinę gyvenamąją vietą, atsižvelgiama į tai, kur yra jo pagrindinė gyvenamoji vieta“. Skunde Pareiškėjas cituoja ir Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo (toliau – ir Paramos įstatymas) 2 straipsnio 2 dalį bei 17 straipsnio 1 dalį.

Atsakovė atsiliepimu prašo Pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime (b. l. 18-21) Atsakovė nurodo, kad ginčo teisinius santykius reglamentuoja Paramos įstatymas, pastarojo 25 straipsnis įtvirtina piniginę socialinę paramą gaunančių asmenų pareigas, tarp kurių yra ir pareiga piniginę socialinę paramą gaunančiam asmeniui pagal Vyriausybės

ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą prašymo - paraiškos formą ir jos priedus pateikti visą ir teisingą informaciją, įrodančią bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens teisę gauti piniginę socialinę paramą, ir būtinus piniginei socialinei paramai gauti dokumentus.

Pažymima, jog Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriuje Pareiškėjas 2022 m. lapkričio 22 d. pateikė prašymą - paraišką Nr.35661 (toliau – Prašymas) dėl kompensacijų skyrimo nuo 2022 m. lapkričio 1 d., Pareiškėjas nurodė, kad bute adresu (*duomenys neskelbiami*), Šiauliuose gyvena su žmona ir vaiku. Prašymo 2.1 papunktyje Pareiškėjas nenurodė, ar būste, dėl kurio kreipiasi dėl kompensacijų, gyvenamąją vietą deklaruoja ir (ar) jį nuomojasi kiti asmenys (kitos bendrai gyvenančių asmenų grupės, t. y. ar būste gyvena kitos šeimos).

Administracijos Socialinių išmokų ir kompensacijų skyrius (toliau – ir Skyrius) 2022 m. gruodžio 30 d. raštu Nr.(28.4.40)SSP-5399 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto vandens ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijos nustatymo“ (toliau – Raštas), nurodė Pareiškėjui, kad pagal pateiktą Prašymą Pareiškėjas neturi teisės į kompensacijas, kadangi vadovaujantis Paramos įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, kuria nurodyta, kad jeigu *viename būste gyvenamąją vietą yra deklaravę* ir (arba) būstą nuomojasi bendrai gyvenantys asmenys ir vienas gyvenantis asmuo ir (arba) *dvi ar daugiau bendrai gyvenančių asmenų grupių*, ir (arba) du ar daugiau vienu gyvenančių asmenų, *kurie už būsto šildymą ir (ar) geriamąjį vandenį, ir (ar) karštą vandenį atsiskaito pagal vieną sąskaitą* (atsiskaitomąją knygele), tačiau *bent viena (vienas) iš jų neturi teisės į kompensacijas, jos neskiriamos nė vienai iš šių bendrai gyvenančių asmenų grupių ir nė vienam iš vienu gyvenančių asmenų*. Rašte nurodyta, kad adresu (*duomenys neskelbiami*), Šiauliuose, gyvenamąją vietą yra deklaravęs E. S. (*duomenys neskelbiami*), kuris prašymo kompensacijoms nėra pateikęs, teisė į kompensacijas jam nenustatyta, dėl ko, Pareiškėjas irgi neturi teisės į kompensacijas. Raštu Pareiškėjas buvo informuotas, kad gali teikti naują prašymą dėl kompensacijų, tuo pačiu E. S. (*duomenys neskelbiami*) turi pateikti prašymą savo vardu arba Pareiškėjas turi pateikti prašymą esant būste deklaruotiems tik su Pareiškėju bendrai gyvenantiems asmenims, kurie turi atitikti Paramos įstatymo 8 straipsnio 6 dalyje nurodytas sąlygas.

Atsakovė nurodo, kad vadovaujantis Paramos įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi *teisė į kompensacijas nustatoma gyvenamąją vietą būste deklaravusiems* arba būstą nuomojantiems asmenims.

2022 m. lapkričio 22 d. pažymoje apie gyvenamosios vietos deklaravimą adresu (*duomenys neskelbiami*), Šiauliuose, nurodoma, kad gyvenamąją vietą deklaravo: V. S. (*duomenys neskelbiami*) gim. (*duomenys neskelbiami*), E. S. (*duomenys neskelbiami*) gim. (*duomenys neskelbiami*), V. S. (*duomenys neskelbiami*) gim. (*duomenys neskelbiami*) ir L. S. (*duomenys neskelbiami*) gim. (*duomenys neskelbiami*). Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjo sūnus E. S. (*duomenys neskelbiami*) gim. (*duomenys neskelbiami*), yra suaugęs asmuo ((*duomenys neskelbiami*) amžiaus), deklaravęs gyvenamąją vietą (*duomenys neskelbiami*), Šiauliuose, Atsakovės teigimu yra akivaizdu, kad jis nepriklauso Pareiškėjo bendrai gyvenančių asmenų grupei (Paramos įstatymo 2 straipsnio 2 dalis), o pagal Paramos įstatymo 8 straipsnio 6 dalį, kai būste deklaruoja gyvenamąją vietą dvi arba daugiau bendrai gyvenančių asmenų grupių ir (arba) vienu gyvenančių asmenų, kurie už būsto šildymą atsiskaito pagal vieną sąskaitą, teisė į kompensacijas šiems asmenims nustatoma bendrai. Paramos įstatymo 8 straipsnio 7 dalimi numatyta, kad jei *būste deklaravęs gyvenamąją vietą asmuo, būstą nuomojasi kitur, jam teisė į kompensacijas deklaruotos gyvenamosios vietos adresu nenustatoma*. Teikdamas prašymą Pareiškėjas žodžiu informavo, kad E. S. (*duomenys neskelbiami*) dirba Vilniuje ir gyvena nuomojamame būste, todėl atsižvelgiant į tai, Pareiškėjo buvo paprašyta pateikti E. S. (*duomenys neskelbiami*) būsto nuomos sutartį, registruotą Registrų centre.

Atsiliepiame Atsakovė teigia, kad pagal teisinį reglamentavimą *gyvenamoji vieta ir deklaruota gyvenamoji vieta nėra tapačios sąvokos*. Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo 2 straipsnio 2 ir 4 dalyse nurodyta, jog gyvenamosios vietos sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta CK, o gyvenamosios vietos deklaravimas – gyvenamosios vietos adresą sudarančių ir kitų šiame įstatyme nustatytų duomenų pateikimas gyvenamosios vietos deklaravimo įstaigai. Pareiškėjo sūnui teisės aktų nustatyta tvarka deklaravus savo gyvenamosios vietos adresą (*duomenys neskelbiami*), Šiauliuose, aplinkybė, jog sūnus faktiškai gyvena kitu adresu, nereiškia, jog būtinoji sąlyga dėl nuomos sutarties išviešinimo nėra privaloma. CK 6.579 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad

gyvenamosios patalpos nuomos sutartis gali būti panaudota prieš trečiuosius asmenis tik įregistravus ją įstatymų nustatyta tvarka viešame registre, t. y. nuomos sutartis turi būti išviešinta teisės aktų nustatyta tvarka, o Pareiškėjui šio dokumento nepateikus, buvo priimtas sprendimas neskirti kompensacijų.

Atsakovė pažymi, kad nustatant teisę į kompensacijas nėra svarbus faktas kiek kiekvienas iš būste gyvenamąją vietą deklaravusių asmenų prisideda prie šio būsto išlaikymo, o Pareiškėjo prie Skundo pridėtas E. S. (*duomenys neskelbiami*) raštiškas patvirtinimas apie darbą Vilniuje bei gyvenimą su drauge jos nuomojamame bute nėra tapatus būsto nuomos sutarčiai. Atsižvelgdama į tai, kad Pareiškėjo bute gyvenamąją vietą yra deklaravę 4 asmenys, kurie pagal Paramos įstatymo 2 straipsnio 2 dalį nepriklauso bendrai gyvenančių asmenų grupei, dėl ko, laikytini atskiriomis asmenų grupėmis, kuriems nustatant teisę į kompensacijas taikoma Paramos įstatymo 8 straipsnio 6 dalis.

Skundas atmetinas.

Nagrinėjamu atveju ginčas kilo dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriaus 2022 m. gruodžio 27 d. sprendimo Nr. 24010 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas“ (minėta, toliau – ir Skundžiamas sprendimas, b. l. 4), kuriuo nustatyta, kad Pareiškėjas ir kiti bendrai gyvenantys asmenys neturi teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas nuo 2022 m. lapkričio 1 d. iki 2023 m. balandžio 30 d. pagal deklaruotos gyvenamosios vietos adresą, teisėtumo.

Nustatyta, kad Pareiškėjas pateikė Administracijos Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriui 2022 m. lapkričio 22 d. prašymą - paraišką Nr. 35661 piniginei socialinei paramai gauti (minėta, toliau – ir Prašymas, b. l. 22-25), kuriuo prašė skirti būsto, esančio adresu (*duomenys neskelbiami*), Šiauliuose (minėta, toliau – Būstas), šildymo išlaidų kompensaciją, karšto vandens išlaidų kompensaciją ir geriamojo vandens išlaidų kompensaciją (minėta, toliau – ir kompensacijos) už laikotarpį nuo 2022 m. lapkričio 1 d. iki 2023 m. balandžio 30 d. Pareiškėjas Skyriui pateikė ir 2022 m. lapkričio 22 d. SP-1 formą (toliau – SP-1 forma, b. l. 26-27), kurioje nurodė šeimos (bendrai gyvenančių asmenų) duomenis socialinei paramai gauti, t. y. savo, sutuoktinės ir vaiko duomenis.

Byloje nėra ginčo nei dėl faktinių Prašymo ir SP-1 formos pateikimo aplinkybių, nei dėl šių dokumentų formos ar (ir) turinio, nei dėl to, kad Būste gyvenamąją vietą yra deklaravę keturi asmenys (2022 m. lapkričio 22 d. pažyma apie gyvenamosios vietos deklaravimą, b. l. 28).

Iš Skundžiamo sprendimo matyti, kad juo nustatyta, jog bendrai gyvenantys asmenys: Pareiškėjas, Pareiškėjo sutuoktinė ir Pareiškėjo sūnus, gim. (*duomenys neskelbiami*), neturi teisės į būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas nuo 2022 m. lapkričio 1 d. iki 2023 m. balandžio 30 d. pagal deklaruotos gyvenamosios vietos adresą (Būsto adresą), o prašymas skirti būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas netenkintas vadovaujantis Paramos įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, t. y. nurodytas teisinis pagrindas socialinei paramai neskirti.

Iš byloje esančių įrodymų matyti, kad apie priimtą Skundžiamą sprendimą Pareiškėjas buvo informuotas Administracijos Skyriaus 2022 m. gruodžio 30 d. raštu Nr.(28.4.40)SSP-5399 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto vandens ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijos nustatymo“ (minėta, toliau – ir Raštas, b. l. 5). Pareiškėjui Rašte, be kita ko, paaiškinta, kad Būste gyvenamąją vietą yra deklaravęs Edvinas Stankus, kuris prašymo kompensacijoms nepateikė, teisė į kompensacijas jam nenustatyta, todėl teisės į kompensacijas neturi ir Pareiškėjas.

Paminėtina, kad Raštu Pareiškėjas buvo informuotas apie tai, kad gali teikti naują prašymą dėl kompensacijų, tuo pačiu paminėjo, kokioms aplinkybėms esant Pareiškėjas turėtų teisę į kompensacijas, t. y. jei ir E. S. (*duomenys neskelbiami*) pateiktų prašymą savo vardu arba Pareiškėjas turi pateiktą prašymą esant Būste deklaruotiems tik su Pareiškėju bendrai gyvenantiems asmenims, kurie atitiktų Paramos įstatymo 8 straipsnio 6 dalyje nurodytas sąlygas.

Viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad administraciniame sprendime jį priimantis pagal suteiktus įgaliojimus viešojo administravimo subjektas, be kita ko, turi nurodyti administracinio sprendimo teisinį ir faktinį pagrindą ar kitas administraciniam sprendimui įtakos turėjusias aplinkybes bei administracinio sprendimo motyvus.

Pastaroji teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus.

VAĮ nenumatyta, kad administracinis sprendimas turi būti išdėstytas viename dokumente. Byloje nustatyta, kad Atsakovės administracinio sprendimo pagrindimas (jo turinys) yra išdėstytas dviejuose dokumentuose t. y. Skundžiamame sprendime ir Rašte, todėl toliau Komisija vertins šiuos dokumentus, kaip vientiso individualaus administracinio akto, teisėtumą.

Skunde Pareiškėjas nesutikimą su Skundžiamu sprendimu ir Rašte išdėstytais argumentais grindė tuo, kad: 1) kreipimosi dėl kompensacijų metu informavo Atsakovę, jog sūnus E. S. (*duomenys neskelbiami*) Būste faktiškai negyvena, nes dirba ir gyvena Vilniuje, prie Būsto išlaikymo finansiškai nepripisdeda; 2) nepagrįstai sūnaus gyvenamąją vietą nelaikoma ta vieta, kurioje jis nuolat gyvena; 3) prieš priimant sprendimą Atsakovės darbuotojai Būste neapsilankė ir nepatikrino, ar jo sūnus E. S. (*duomenys neskelbiami*) gyvena šiuo adresu. Su Skundu Pareiškėjas Komisijai pateikė 2023 m. sausio 22 d. E. S. (*duomenys neskelbiami*) patvirtinimą (b. l. 3), kuriame pastarasis nurodo, kad dirba Registru centre, nuo kada ir kur gyvena Vilniuje, bei patvirtina Pareiškėjo Skunde apie jo deklaruotą ir gyvenamąją vietą nurodytus faktus.

Šioje byloje sprendžiama, ar Atsakovės priimtas Skundžiamas sprendimas, kuriuo atsisakyta tenkinti Pareiškėjo Prašymą skirti kompensacijas, nepažeidžia Pareiškėjo teisės gauti prašomą socialinę paramą.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas (minėta, toliau – Paramos įstatymas, aktuali redakcija galiojanti nuo 2022 m. rugsėjo 30 d.), kuris nustato piniginės socialinės paramos teikimo principus, finansavimo šaltinius, piniginę socialinę paramą gaunančių asmenų teises ir pareigas, taip pat piniginės socialinės paramos, teikiamos nepasiturintiems gyventojams, kai suaugęs asmuo yra išnaudojęs visas kitų pajamų gavimo galimybes, rūšis, jų dydžius ir teikimo sąlygas (Paramos įstatymo 1 straipsnio 1 dalis).

Paramos įstatymo 2 straipsnyje be kitų sąvokų apibrėžtos sąvokos, kas yra „Nepasiturintys gyventojai“ – tai bendrai gyvenantys asmuo arba vienas gyvenantis asmuo, kurie, įvertinus jų turimą turtą ir pajamas, Paramos įstatymo nustatyta tvarka turi teisę gauti piniginę socialinę paramą (9 dalis), „Piniginė socialinė parama nepasiturintiems gyventojams“ – pinigine ar nepigicine formomis teikiama parama nepasiturintiems gyventojams Paramos įstatymo nustatyta tvarka (11 dalis). Piniginė socialinė parama teikiama vadovaujantis Paramos įstatymo 3 straipsnyje nustatytais principais: 1) bendradarbiavimo ir dalyvavimo; 2) prieinamumo; 3) socialinio teisingumo ir veiksmingumo; 4) visapusiškumo ir adekvatumo; 5) įgalinimo; 6) lygių galimybių.

Piniginę socialinę paramą savivaldybės teikia vykdydamos savarankiškąją savivaldybių funkciją, kuri yra finansuojama iš savivaldybių biudžetų lėšų (Paramos įstatymo 4 straipsnio 1 dalis). Pagal Paramos įstatymo 4 straipsnio 2 dalį, savivaldybės taryba tvirtina piniginės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašą.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems Šiaulių miesto savivaldybės gyventojams teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. kovo 4 d. sprendimu Nr. T-64 (toliau – ir Aprašas, aktuali Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2022 m. spalio 6 d. sprendimo Nr. T-365 redakcija), nustato nepasiturinčių gyventojų kreipimosi dėl piniginės socialinės paramos (būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų, išlaidų karštam vandeniui kompensacijų (toliau – kompensacijos) ir socialinės pašalpos) ir periodinės, sąlyginės, tikslinės, vienkartinės pašalpos skyrimo, mokėjimo ir atsiskaitymo su paslaugas teikiančiomis įmonėmis tvarką. Pareiškėjų prašymus dėl piniginės socialinės paramos ir pašalpų (išskyrus vienkartinę pašalpą iš pataisos įstaigų paleistiems asmenims) skyrimo ar rekomendacijų teikimo (piniginei socialinei paramai išimties tvarka) nagrinėja Šiaulių miesto savivaldybės paramos teikimo komisija (piniginei socialinei paramai išimties tvarka; toliau – ir Paramos komisija), sudaryta Administracijos direktoriaus įsakymu (Aprašo 5 punktą). Aprašo 13 punkte nustatyta, kad Piniginę socialinę paramą, vadovaudamasis Paramos įstatymo nuostatomis, skiria Socialinių išmokų ir kompensacijų skyrius. Pareiškėjas apie paskirtą arba neskirtą piniginę socialinę paramą informuojamas prašyme - paraiškoje

nurodytu informavimo būdu ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Priėmus sprendimą neskirti piniginės socialinės paramos, sprendime nurodomos neskyrimo priežastys ir sprendimo apskundimo tvarka ir terminai. Pateikti dokumentai grąžinami prašymą pateikusiam pareiškėjui, o Skyriuje paliekamos šių dokumentų kopijos.

Būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos (minėta, toliau ir – kompensacijos), yra viena iš piniginės socialinės paramos rūšių (Paramos įstatymo 5 straipsnio 2 punktą).

Ginčui aktuali Paramos įstatymo 7 straipsnio „Teisė į kompensacijas“ 1 dalis, kuri nustato, kad *gyvenamąją vietą būste deklaruavę* arba būstą nuomojantys bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į kompensacijas, jeigu kreipimosi dėl kompensacijų metu atitinka visus Paramos įstatymo 7 straipsnyje nurodytus reikalavimus: 1) kiekvienas vyresnis kaip 18 metų bendrai gyvenantis asmuo, vienas gyvenantis asmuo arba vaikas (įvaikis) nuo 16 iki 18 metų atitinka bent vieną iš šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų sąlygų, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į piniginę socialinę paramą; 2) įsiskolinusieji už būsto šildymą ir (ar) karštą vandenį, ir (ar) geriamąjį vandenį su energijos, kuro, vandens tiekėjais yra sudarę sutartį (sutartis) dėl dalies skolos apmokėjimo, kas mėnesį grąžinant ne daugiau kaip 20 procentų bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamų, arba teismas yra priteisęs apmokėti skolą. Paminėtina, kad sąlygos, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į piniginę socialinę paramą, išdėstytos Paramos įstatymo 8 straipsnyje.

Paramos įstatymo 8 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad jeigu *viename būste gyvenamąją vietą* yra deklaruavę ir (arba) būstą nuomojasi bendrai gyvenantys asmenys ir vienas gyvenantis asmuo ir (arba) dvi ar daugiau bendrai gyvenančių asmenų grupių, ir (arba) du ar daugiau vienu gyvenančių asmenų, kurie už būsto šildymą ir (ar) geriamąjį vandenį, ir (ar) karštą vandenį atsiskaito pagal vieną sąskaitą (atsiskaitomąją knygelę), tačiau bent viena (vienas) iš jų neturi teisės į kompensacijas, jos neskiriamos nė vienai iš šių bendrai gyvenančių asmenų grupių ir nė vienam iš vienu gyvenančių asmenų. Ginčui aktuali ir Paramos įstatymo 8 straipsnio 7 dalis, kuri numato, kad gyvenamąją vietą būste deklaruavusių, tačiau būstą kitur nuomojančių bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens teisė į kompensacijas deklaruotos gyvenamosios vietos būste nenustatoma.

Įstatymo leidėjas šiuo atveju nustatė kelis galimus atvejus subjektų, kurie gali įgyti teisę į kompensacijas: *gyvenamąją vietą būste deklaruavę* asmenys, būstą nuomojantys bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo (Paramos įstatymo 7 straipsnio 1 dalis) ir akivaizdu, kad nagrinėjamu atveju buvo sprendžiama ar visi Būste gyvenamąją vietą deklaruavę asmenys turi teisę į kompensacijas.

Kaip matyti iš į bylą pateiktos 2022 m. lapkričio 22 d. pažymos apie gyvenamosios vietos deklaravimą (b. l. 28), Būste gyvenamąją vietą yra deklaruavę keturi asmenys, minėta, kad šio fakto Pareiškėjas neginčija, tačiau iš Prašymo ir SP-1 formos matyti, kad Pareiškėjas kreipėsi pateikdamas savo, sutuoktinės ir vaiko, gim. 2001 m., duomenis, o pilnametis vaikas – E. S. (*duomenys neskelbiami*), prašymo kompensacijoms skirti nėra pateikęs ir teisė į kompensacijas jam nėra nustatyta, dėl ko ginčo byloje taip pat nėra. Nors Skundžiamame sprendime ir Rašte Paramos įstatymo 7 straipsnio 1 dalies Atsakovė nenurodė, kas būtų neabejotinai suteikę aiškumo, kodėl sprendžiant ar Pareiškėjas turi teisę į kompensacijas yra vertinama ar visi Būste gyvenamąją vietą deklaruavę asmenys tokią teisę turi, tačiau iš Skundo turinio matyti, kad Pareiškėjas su Paramos įstatymo nuostatomis yra susipažinęs, ir suprato, kad vieno iš Būste faktiškai negyvenančių, bet gyvenamąją vietą deklaruavusių, asmenų - sūnaus E. S. (*duomenys neskelbiami*) duomenų Skyriui nepateikė, ir tai nulėmė sprendimą neskirti kompensacijų ir jam.

Kreipimosi dėl piniginės socialinės paramos tvarka įtvirtinta Paramos įstatymo 20 straipsnyje. Minėtoje teisės normoje nustatyta, kad bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo, kurie Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaruoja gyvenamąją vietą arba yra įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, *dėl piniginės socialinės paramos kreipiasi į deklaruotos gyvenamosios vietos savivaldybės arba savivaldybės, kurios teritorijoje yra įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, administraciją*, o asmenys, nedeklaravę gyvenamosios vietos ir neįtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, – į savivaldybės, kurios teritorijoje faktiškai gyvena, administraciją. *Būstą nuomojantys*

bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo dėl piniginės socialinės paramos kreipiasi į savivaldybę, kurios teritorijoje yra nuomojamas būstas, administraciją (20 straipsnio 1 dalis).

Taigi, remiantis aukščiau išdėstytu reglamentavimu, Atsakovė atsiliepime teisingai nurodo, kad gyvenamoji vieta ir deklaruota gyvenamoji vieta nėra tapačios sąvokos, šiuo atveju Pareiškėjo Skunde nurodytas CK 2.16 straipsnis nėra taikytinas, nes Paramos įstatyme yra aiškiai nustatyta kas ir kokia tvarka gali kreiptis dėl piniginės socialinės paramos.

Aprašo 32 punkte numatyta, kad pareiškėjams pateikus motyvuotus prašymus, ir, esant būtinybei, turėdama surašytus pareiškėjų gyvenimo sąlygų patikrinimo aktus, Paramos komisija Tvarkos aprašo 32.1–32.7 papunkčiuose numatytais atvejais teikia rekomendacijas dėl kompensacijų skyrimo, o taip pat dėl piniginės socialinės paramos skyrimo (neskyrimo) bendrai gyvenantiems asmenims ar vieniems gyvenantiems asmenims Aprašo 31.4–31.12 papunkčiuose nurodytais atvejais (32.8 papunktis). Pagal aptartą teisinį reglamentavimą, Paramos komisija, esant būtinybei, paprastai, kai socialinės paramos prašantys asmenys (vienas asmuo) neatitinka bent vienos iš Paramos įstatyme nurodytų sąlygų, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į socialinę paramą, gali teikti rekomendacijas Skyriui teikti piniginę socialinę paramą išimties tvarka, arba tokios paramos neteikti (Aprašo 5 punktas).

Nagrinėjamu atveju, kaip tai patvirtina į bylą pateikti dokumentai, Pareiškėjas tik žodžiu informavo apie Būste faktiškai negyvenantį asmenį, kuris Būste yra deklaravęs gyvenamąją vietą, nepateikė Prašymo teikimo metu jam nurodytų duomenų (Registrų centre įregistruotos nuomos sutarties, kad Būste gyvenamąją vietą deklaravęs sūnus, būstą nuomojasi kitoje savivaldybėje), prašymo skirti kompensaciją papildomai nemotyvavo, laikytina, kad Paramos komisijai nebuvo pagrindo teikti rekomendacijas Skyriui teikti piniginę socialinę paramą išimties tvarka, arba tokios paramos neteikti (Aprašo 5 punktas), o tuo pačiu nebuvo ir pagrindo specialistui vykti į Būstą tam, kad būtų surašytas Pareiškėjo gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas.

Kompensacijų prašantis asmuo, šiuo atveju Pareiškėjas, turi ne tik teises, nustatytas Paramos įstatyme, bet ir aiškiai apibrėžtas pareigas – pagal patvirtintą prašymo - paraiškos formą ir jos priedus pateikti visą ir teisingą informaciją, įrodančią bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens teisę gauti piniginę socialinę paramą, ir būtinus piniginei socialinei paramai gauti dokumentus (Paramos įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 2 punktas).

Taigi, sprendžiant dėl teisės į kompensacijas, turi būti vertinami pateikti ir tuo tikslu surinkti duomenys, nagrinėjamu atveju Atsakovė vertino gautus (Pareiškėjo pateiktus) ir turimus duomenis apie Būste gyvenamąją vietą deklaravusius asmenis. Skyrius, priimdamas Skundžiamą sprendimą, pagrįstai nustatė, kad Pareiškėjas neturi teisės į kompensacijas, kadangi tokia teisė nebuvo nustatyta vienam iš Būste gyvenamąją vietą deklaravusių asmenų ir vadovavosi Paramos įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi.

Atsižvelgusi į nustatytas aplinkybes, įvertinusi ginčo klausimą reglamentuojančius teisės aktus, Komisija daro išvadą, kad Atsakovės priimtas sprendimas dėl Pareiškėjo prašymo skirti jam kompensacijas, t. y. Skundžiamas sprendimas, yra teisiškai pagrįstas ir motyvuotas, atitinkantis VAĮ 10 straipsnio nuostatas, nesutrukdęs Pareiškėjui suvokti, kokios priežastys lėmė tokį viešojo administravimo subjekto sprendimą, todėl nėra pagrindo naikinti Skundžiamą sprendimą Pareiškėjo Skunde nurodytais argumentais bei įpareigoti Pareiškėjo Prašymą nagrinėti iš naujo.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo V. S. (*duomenys neskelbiami*) skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Bylos šalys per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos turi teisę apskųsti sprendimą Regionų apygardos administracinio teismo Šiaulių rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos nariai

Linas Dagys

Vaida Paurienė

Svetlana Sinkevičienė